

ЗАКОН

О ПРИЗНАВАЊУ СОРТИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак за признавање сорти пољопривредног биља, упис сорти пољопривредног биља у Регистар сорти пољопривредног биља, као и одржавање сорти пољопривредног биља.

Под признавањем сорти пољопривредног биља, у смислу овог закона, сматра се признавање новостворене домаће сорте ратарског и повртарског биља, воћака и винове лозе и одобравање увођења у производњу стране сорте ратарског и повртарског биља (у даљем тексту: признавање сорте).

Примена закона

Члан 2.

За признавање сорти генетички модификованог биља, поред одредаба овог закона, примењују се и одредбе прописа којима се уређују генетички модификовани организми.

Одредбе овог закона не односе се на сорте цвећа, лековитог, ароматичног, зачинског и украсног биља, смеше трава за паркове, спречавање ерозије земљишта и спортске терене и мицелије јестивих и лековитих гљива.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *VCU тест* јесте тест којим се утврђује производна и употребна вредност сорте;

2) *DUS тест* јесте тест којим се утврђује различитост, униформност и стабилност сорте у складу са одредбама UPOV (Међународна унија за заштиту нових биљних сорти);

3) *одомаћена сорта* јесте аутохтона домаћа и одомаћена страна сорта уписана у Регистар сорти пољопривредног биља;

4) *одржавалац сорте* јесте власник сорте, односно његов овлашћени заступник, као и правно лице, односно предузетник које је од стране власника сорте, односно његовог овлашћеног заступника овлашћено за одржавање сорте, изузев за одомаћене сорте за које одржаваоца сорте одређује министарство надлежно за послове пољопривреде, а које одржава сорту по општепризнатим методама и гарантује да је сорта остала непромењена током одржавања и да је као таква униформна и стабилна;

5) *референтна колекција* јесте збирка сорти једне биљне врсте специфичних морфолошких карактеристика одређених по UPOV критеријумима која служи у оцени нових сорти на својства различитости, униформности и стабилности (DUS тест);

6) *садни материјал* јесу саднице које служе за подизање воћњака, винограда и хмељарника, као и репродукциони садни материјал који служи за производњу садница;

7) *семе пољопривредног биља* (у даљем тексту: семе) јесу генеративни, односно вегетативни делови пољопривредног биља који се користе за умножавање и производњу пољопривредног биља;

8) *сорта пољопривредног биља* (у даљем тексту: сорта) јесте скуп биљака унутар јединствене ботаничке класификације најниже познате категорије, који је дефинисан изражавањем особина које су последица датог генотипа или комбинације генотипова и издвојен од другог скупа биљака бар по једној од датих особина и који представља јединицу у односу на могућност сорте за размножавање без промена;

9) *сорта стандард* јесте сорта уписана у Регистар сорти пољопривредног биља, а која се истиче по својим производним и употребним вредностима и као таква служи у поступку признавања сорте;

10) *стандардни узорак* јесте узорак семена, односно садног материјала који се доставља надлежном органу за сваку сорту уписану у Регистар сорти пољопривредног биља, а који се користи као контролни узорак.

II. УСЛОВИ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СОРТЕ

1. Утврђивање квалитета и других битних особина сорте

Члан 4.

У поступку признавања сорте утврђује се квалитет и битне производне особине сорте, као и различитост, униформност и стабилност сорте, на основу којих се та сорта може признати, а семе и садни материјал те сорте стављати у промет као сортни на територији Републике Србије.

2. Услови за признавање сорте

Члан 5.

Сорта се признаје ако се на основу резултата испитивања одређених битних особина сорте утврди да:

- 1) је различита, униформна и стабилна (DUS тест);
- 2) има бољу производну и употребну вредност (VCU тест);
- 3) је име сорте у складу са прописаним захтевима.

Министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар) прописује методе испитивања сорте из става 1. овог члана на огледном пољу и у лабораторији.

2.1. Различитост, униформност и стабилност сорте

Члан 6.

Сорта је различита ако се разликује најмање по једној особини од било које сорте која је уписана у Регистар сорти пољопривредног биља, као и од сорте из референтне колекције.

Сорта је униформна ако је довољно уједначена у битним особинама с обзиром на одступања која се могу очекивати због особености њеног умножавања.

Сорта је стабилна ако њене битне особине остају непромењене и после вишеструког умножавања или у случају појединачног циклуса умножавања, после сваког таквог циклуса.

2.2. Производне и употребне особине сорте

Члан 7.

Производним и употребним особинама сорте сматрају се:

- 1) принос;
- 2) квалитет производа;
- 3) друге особине које су од утицаја на повећање обима производње или побољшање квалитета.

2.3. Име сорте

Члан 8.

Сорта која испуњава услове за признавање означава се именом сорте.

Име сорте може бити одређено у облику замишљеног назива или у облику кода, односно шифре.

Министар ближе прописује начин одређивања имена сорте.

III. ПОСТУПАК ПРИЗНАВАЊА СОРТЕ

Захтев за признавање сорте

Члан 9.

Поступак за признавање сорте покреће се на основу захтева за признавање сорте, који власник сорте, односно његов овлашћени заступник (у даљем тексту: подносилац захтева) подноси министарству надлежном за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Захтев из става 1. овог члана подноси се за сваку сорту посебно.

Захтев из става 1. овог члана нарочито садржи податке о:

- 1) биљној врсти;
- 2) изворном материјалу сорте;
- 3) власнику сорте, односно његовом овлашћеном заступнику.

Подаци из захтева за признавање сорте и приложене документације који се односе на порекло изворног материјала и на опис процеса стварања сорте сматрају се службеном тајном.

Министар ближе прописује садржину и образац захтева из става 1. овог члана, као и документацију која се уз тај захтев прилаже.

Испитивање уредности захтева за признавање сорте

Члан 10.

По пријему захтева за признавање сорте Министарство утврђује да ли је тај захтев потпун и да ли је приложена сва потребна документација.

Ако Министарство утврди да је захтев непотпун или да не садржи сву потребну документацију, обавестиће о томе подносиоца захтева и затражити да у року од 15 дана од дана достављања обавештења Министарства отклони утврђене недостатке.

Ако подносилац захтева не отклони утврђене недостатке у року из става 2. овог члана министар ће захтев за признавање сорте одбацити закључком као непотпун.

Закључак из става 3. овог члана је коначан и против њега се може покренути управни спор.

Обавештавање о испитивању сорте

Члан 11.

Ако утврди да је захтев за признавање сорте уредан, Министарство обавештава подносиоца захтева да ће сорта бити испитивана.

У случају из става 1. овог члана, Министарство ће од подносиоца захтева затражити да достави потребну количину семена, односно садног материјала сорте ради испитивања.

Ако подносилац захтева не поступи у складу са обавештењем из става 2. овог члана, министар ће захтев за признавање сорте закључком одбацити.

Закључак из става 3. овог члана је коначан и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује потребну количину семена, односно садног материјала који се доставља ради испитивања, као и време достављања тог семена, односно садног материјала, у зависности од врсте биља.

Испитивање сорте

Члан 12.

Испитивање сорте врши се на огледном пољу и у лабораторији.

Испитивањем сорте утврђује се различитост, униформност и стабилност сорте (DUS тест), као и употребна и производна вредност сорте (VCU тест).

За сорте повртарског биља, изузев за сорте кромпира, приликом испитивања сорте не утврђује се употребна и производна вредност сорте (VCU тест).

Изузетно од става 2. овог члана, за сорту која је пријављена за испитивање на једно или више додатних својстава у односу на сорту која је уписана у Регистар сорти пољопривредног биља, испитују се на огледном пољу само додатна својства сорте, уз утврђивање да ли је та сорта задржала исте особине утврђене DUS тестом као сорта која је уписана у Регистар сорти пољопривредног биља.

Сорта из става 4. овог члана уписује се у Регистар сорти пољопривредног биља са назнаком присуства додатног својства.

Дужина испитивања сорте

Члан 13.

Испитивање сорте на огледном пољу за сорте ратарског и повртарског биља траје две године.

Испитивање сорте на огледном пољу за сорте воћака и винове лозе траје од две до шест година, у зависности од биљне врсте.

Министар ближе прописује дужину трајања испитивања сорте на огледном пољу за сорте воћака и винове лозе.

Означивање сорте у току испитивања

Члан 14.

Испитивање сорте на огледном пољу и у лабораторији врши се под шифрованим ознакама које представљају службену тајну. Шифре се отварају и затварају сваке године и о добијеним резултатима Министарство обавештава подносиоца захтева.

Сорта стандард

Члан 15.

Испитивање производне и употребне вредности сорте врши се истовремено са једном или више сорти стандарда.

Сорта стандард која се користи у току испитивања производне и употребне вредности сорте не може бити замењена другом сортом стандард, све до завршетка испитивања.

Као сорта стандард може се одредити само сорта која је уписана у Регистар сорти пољопривредног биља и која је заступљена у производњи на територији Републике Србије.

Изузетно, ако се за поједину врсту пољопривредног биља, тип унутар врсте пољопривредног биља или за одређену намену не може одредити сорта стандард, сорта се испитује без сорте стандард.

Извођач огледа

Члан 16.

Испитивање сорте на огледном пољу, односно у лабораторији врши правно лице, предузетник или физичко лице, које испуњава услове у погледу земљишта, техничке и технолошке опремљености и кадровске оспособљености за вршење тих испитивања (у даљем тексту: извођач огледа).

Лица из става 1. овог члана морају да докажу да су власници земљишта или да имају уговор о закупу земљишта закључен на више година.

Испуњеност услова за обављање послова испитивања сорте из става 1. овог члана решењем утврђује министар.

Са извођачем огледа, за кога се решењем из става 3. овог члана утврди да испуњава услове, може се закључити уговор о испитивању сорти на огледном пољу, односно у лабораторији.

Извођач огледа који је закључио уговор о испитивању сорти на огледном пољу, односно у лабораторији дужан је да достави Министарству резултате испитивања извршених према прописаној методи и обавезама из уговора.

Министарство ће признати резултате испитивања DUS тестова који су урађени у држави чланици UPOV.

Решење министра из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове у погледу земљишта, техничке и технолошке опремљености и кадровске оспособљености које треба да испуњавају лица из става 1. овог члана за обављање испитивања сорти.

Обрада података

Члан 17.

Министарство врши обраду годишњих и коначних резултата испитивања добијених на огледном пољу, односно у лабораторији.

Обрада података из става 1. овог члана врши се у складу са општепризнатим математичко-статистичким методама.

После обраде података, Министарство годишње резултате испитивања доставља подносиоцу захтева, а коначне резултате испитивања доставља комисији за оцену производне и употребне вредности сорте (у даљем тексту: Комисија).

Комисија

Члан 18.

Комисија се образује за поједине врсте биља, односно групу врста биља и састоји се од пет до седам чланова, који се именују из реда стручњака за врсту биља, односно групу врста биља за коју се образује Комисија.

Мандат чланова Комисије траје четири године.

Комисију образује министар решењем.

Задатак комисије је да размотри коначне резултате испитивања сорте добијене на огледном пољу, односно у лабораторији, изврши оцену производне и употребне вредности сорте (VCU - тест) и министру да своје мишљење са предлогом за признавање или одбијање захтева за признавање сорте.

Доношење решења

Члан 19.

На основу коначних резултата испитивања сорте, а на предлог Комисије, министар доноси решење о признавању сорте или о одбијању захтева за признавање сорте.

Решење министра из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

IV. УПИС У РЕГИСТАР СОРТИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

Регистар сорти пољопривредног биља

Члан 20.

Министарство води Регистар сорти пољопривредног биља (у даљем тексту: Регистар сорти).

Регистар сорти садржи нарочито податке о:

- 1) признатим домаћим и страним сортама ратарског и повртарског биља и признатим домаћим сортама воћака и винове лозе;
- 2) страним сортама воћака и винове лозе које су признате од надлежног органа стране државе чланице UPOV;
- 3) одомаћеним сортама ратарског и повртарског биља, воћака и винове лозе.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра сорти.

Упис признате сорте у Регистар сорти

Члан 21.

Сорта за коју је донето решење о признавању сорте уписује се у Регистар сорти.

Семе сорте, односно садни материјал сорте може се стављати у промет на територији Републике Србије као сортни ако је сорта уписана у Регистар сорти.

Упис стране сорте воћака и винове лозе у Регистар сорти

Члан 22.

Страна сорта воћака и винове лозе уписује се у Регистар сорти ако је призната од надлежног органа стране државе чланице UPOV.

Упис стране сорте воћака и винове лозе у Регистар сорти врши се на основу захтева, који подноси власник сорте, односно његов овлашћени заступник.

Уз захтев из става 2. овог члана доставља се доказ о власништву, односно праву коришћења стране сорте.

Захтев из става 2. овог члана садржи нарочито податке о:

- 1) власнику, односно кориснику стране сорте;
- 2) одржаваоцу сорте;
- 3) сорти.

Министар ближе прописује садржину и образац захтева из става 2. овог члана.

Упис одомаћене сорте у Регистар сорти

Члан 23.

У Регистар сорти могу се уписати одомаћене сорте, уз назнаку да се ради о одомаћеној сорти.

Министарство уписује сорту из става 1. овог члана у Регистар сорти на основу општепознатих података о производној и употребној вредности сорте.

Брисање сорте из Регистра сорти

Члан 24.

Сорта за коју је донето решење о признавању сорте, односно страна сорта воћака и винове лозе која је уписана у Регистар сорти брише се из тог регистра, ако:

- 1) то затражи подносилац захтева;
- 2) је истекло десет година од дана уписа сорте ратарског и повртарског биља у Регистар сорти;
- 3) одржавалац сорте не достави узорак семена, односно садног материјала сорте у складу са чланом 32. овог закона;
- 4) у току одржавања сорте, сорта није задржала истоветне особине, у складу са чланом 34. овог закона.

Министар доноси решење о брисању сорте из става 1. овог члана из Регистра сорти.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Брисање одомаћене сорте из Регистра сорти

Члан 25.

Одомоћена сорта брише се из Регистра сорти, ако:

- 1) одржавалац сорте не обезбеђује одржавање сорте на начин који гарантује очување различитости, униформности и стабилности сорте;
- 2) одржавалац сорте не достави узорак семена, односно садног материјала сорте у складу са чланом 32. овог закона;
- 3) се за три године од дана ступања на снагу овог закона не утврди одржавалац сорте за одомаћене сорте ратарског и повртарског биља;
- 4) се за пет година од дана ступања на снагу овог закона не утврди одржавалац сорте за одомаћене сорте воћака и винове лозе.

Министар доноси решење о брисању одомаћене сорте из Регистра сорти.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Коришћење сорте која је брисана из Регистра сорти

Члан 26.

Изузетно од члана 21. став 2. овог закона, за сорте које су брисане из Регистра сорти, семе и садни материјал тих сорти може да се производи најдуже две године, односно увози и ставља у промет најдуже три године од дана брисања из Регистра сорти, осим у случају да је сорта брисана из Регистра сорти из разлога предвиђених одредбама члана 24. став 1. тач. 3) и 4) и члана 25. став 1. тач. 1) и 2) овог закона.

Поновни упис сорте у Регистар сорти

Члан 27.

На захтев власника сорте, односно његовог овлашћеног заступника, сорта која је брисана из Регистра сорти може се поново уписати у Регистар сорти, под условом да је:

- 1) захтев за поновни упис сорте поднет најкасније у року од годину дана од дана брисања сорте из Регистра сорти;
- 2) за ту сорту после брисања из Регистра сорти урађен нови DUS тест.

Списак уписаних, односно брисаних сорти

Члан 28.

Министарство утврђује списак уписаних, односно брисаних сорти из Регистра сорти и објављује га на интернет страници Министарства.

Обавеза достављања узорака семена, односно садног материјала сорте која је уписана у Регистар сорти

Члан 29.

Власник сорте, односно његов овлашћени заступник дужан је да Министарству достави узорак семена, односно садног материјала сорте која је уписана у Регистар сорти, у року од 30 дана од дана уписа те сорте у Регистар сорти.

За одомаћену сорту која је уписана у Регистар сорти, узорке семена и садног материјала сорте Министарству је дужан да достави овлашћени одржавалац те сорте, у року од 30 дана од дана достављања решења о одређивању одржаваоца сорте.

Ако власник сорте, односно његов овлашћени заступник, односно одржавалац сорте Министарству не достави узорак семена, односно садног материјала сорте у року из ст. 1. и 2. овог члана, сорта се брише из Регистра сорти.

Узорак из ст. 1. и 2. овог члана чува се као стандардни узорак и користи се за контролу истоветности сорте.

Одобравање увоза семена, односно садног материјала сорте која није уписана у Регистар сорти

Члан 30.

Министар решењем може да одобри увоз одређене количине семена, односно садног материјала сорте која није уписана у Регистар сорти ради:

- 1) оплемењивања;
- 2) научноистраживачког рада;
- 3) вођења поступка признавања сорте;
- 4) заштите сорте пољопривредног биља;
- 5) предиспитивања сорте;
- 6) демонстрационих огледа.

Укупна количина семена ратарског и повртарског биља за коју се може одобрити увоз не може бити већа од количине која је потребна за сетву на површини од 1 ha, а укупна количина садног материјала сорти воћака и винове лозе не може бити већа од количине потребне за садњу на површини од 1 а.

Решење министра из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Додатна испитивања сорте

Члан 31.

Министарство може за одређене врсте пољопривредног биља које су важне за пољопривредну производњу у Републици Србији, преко извођача огледа, обавити додатна испитивања производних вредности сорти које су уписане у Регистар сорти у различитим агроеколошким условима, ради провере њихове производне вредности на огледном пољу, односно у лабораторији и давања препоруке за њихово гајење.

Испитивања из става 1. овог члана може да обавља извођач огледа који испуњава услове из члана 16. овог закона.

Резултате извршених испитивања Министарство објављује на својој интернет страници.

Министар прописује врсте пољопривредног биља за која се могу вршити додатна испитивања сорте и методе испитивања тог биља.

V. ОДРЖАВАЊЕ СОРТЕ

Одржавалац сорте

Члан 32.

Одржавалац сорте дужан је да за време док је сорта уписана у Регистар сорти ту сорту одржава у складу са општепризнатим методама за одржавање сорте, како би се сачувале истоветне особине сорте.

Одржавалац сорте из става 1. овог члана је власник сорте или његов овлашћени заступник, изузев за одомаћене сорте чијег одржаваоца одређује министар решењем.

На захтев Министарства, одржавалац сорте је дужан да у року од 15 дана достави узорак семена сорте за ратарско и повртарско биље, односно у року од 90 дана узорак садног материјала сорте воћака и винове лозе, ради:

- 1) провере да ли се сорта одржава тако да јој се не мењају разноликост, униформност и стабилност (DUS тест);
- 2) чувања стандардног узорка или његове обнове.

Контрола одржавања сорте

Члан 33.

Министарство врши контролу одржавања сорте тако што испитивањем узорка сорте узетог од одржаваоца сорте проверава да ли је сорта задржала истоветне особине.

Контролу одржавања сорте из става 1. овог члана може да обавља и правно лице које испуњава услове које треба да испуњава правно лице из члана 16. овог закона.

Министарство закључује уговор са правним лицем из става 2. овог члана за обављање контроле одржавања сорте.

Правно лице из става 2. овог члана дужно је да Министарству достави извештај о извршеној контроли.

Губитак права на одржавање сорте

Члан 34.

Ако се на основу резултата извршене контроле одржавања сорте из члана 33. овог закона утврди да одржавалац сорте није сорту одржавао на начин који гарантује очување истоветних особина сорте, одржавалац сорте губи право одржавања те сорте.

Ако је одржавалац сорте који је изгубио право одржавања сорте истовремено једини одржавалац те сорте, министар доноси решење о брисању те сорте из Регистра сорти.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

VI. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Трошкови признавања сорте

Члан 35.

За испитивање сорте ради признавања и за додатно испитивање сорте подносилац захтева плаћа накнаду.

Висину накнаде из става 1. овог члана утврђује Влада.

Средства остварена од накнада из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије и користе се за обављање послова у области признавања сорти.

VII. НАДЗОР

Инспекцијски надзор

Члан 36.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство преко фитосанитарног инспектора.

Послове фитосанитарног инспектора може да обавља лице које има високо образовање на студијама другог степена (дипломске академске студије - master, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године из области ратарства и повртарства, области воћарства и виноградарства, области заштите биља или области опште пољопривреде, са положеним државним стручним испитом и са најмање три године радног искуства.

Права и дужности фитосанитарног инспектора

Члан 37.

У вршењу послова инспекцијског надзора, фитосанитарни инспектор има право и дужност да проверава:

- 1) да ли извођач огледа испуњава услове за испитивање сорте на огледном пољу, односно у лабораторији;
- 2) да ли извођач огледа испитивање сорти врши у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;
- 3) да ли се сорта ставља у промет под именом под којим је уписана у Регистар сорти;
- 4) да ли су сорте које се налазе у промету уписане у Регистар сорти;
- 5) коришћење сорте која је брисана из Регистра сорти;
- 6) да ли се сорта одржава на начин који обезбеђује очување истоветних особина сорте;
- 7) да ли правно лице које врши контролу одржавања сорте испуњава услове за обављање контроле одржавања сорте и да ли контролу одржавања сорте обавља у складу са овим законом;
- 8) да ли се за производњу семена употребљава сорта која је уписана у Регистар сорти;
- 9) извршавање мера по овом закону.

Мере које налаже фитосанитарни инспектор

Члан 38.

У вршењу послова из члана 37. овог закона фитосанитарни инспектор може да:

- 1) привремено забрани производњу, дораду и коришћење семена сорти које нису уписане у Регистар сорти, односно сорти које се налазе у производњи дуже од две године од дана њиховог брисања из Регистра сорти;
- 2) привремено забрани стављање у промет семена сорти које нису уписане у Регистар сорти, односно сорти које се налазе у промету дуже од три године од дана њиховог брисања из Регистра сорти;
- 3) одузме и уништи семе које се производи, дорађује, користи или ставља у промет супротно одредбама овог закона;
- 4) нареди извођачу огледа који врши испитивање сорти да у одређеном року отклони уочене недостатке у погледу услова и начина обављања испитивања сорте;
- 5) нареди правном лицу које врши контролу одржавања сорте да у одређеном року отклони уочене недостатке у погледу услова и начина обављања контроле одржавања сорте.

Мере из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор налаже решењем.

Жалба на решење фитосанитарног инспектора

Члан 39.

Против решења фитосанитарног инспектора може се изјавити жалба министру, у року од осам дана од дана достављања решења.

О жалби министар одлучује у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра по жалби је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Обавезе лица над којима се врши инспекцијски надзор

Члан 40.

Правно и физичко лице, односно предузетник који подлежу надзору дужни су да фитосанитарном инспектору омогуће вршење инспекцијског надзора и да му без одлагања ставе на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасне се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 41.

Новчаном казном од 200.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво, односно друго правно лице, ако:

- 1) стави у промет семе сорте, односно садни материјал сорте која није уписана у Регистар сорти (члан 21. став 2);
- 2) семе сорте, односно садни материјал сорте која је брисана из Регистра сорти производи после истека две године, односно ставља у промет после истека три године од дана брисања сорте из Регистра сорти (члан 26);
- 3) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у привредном друштву, односно другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу да врши одређене дужности, у трајању од шест месеци до три године.

Прекршај правног лица

Члан 42.

Новчаном казном од 150.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво, односно друго правно лице, ако:

- 1) после испитивања сорте на огледном пољу, односно у лабораторији не достави Министарству резултате испитивања сорте (члан 16. став 5);

2) ако не одржава сорту уписану у Регистар сорти на начин који обезбеђује очување истоветних особина сорте (члан 32. став 1).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у привредном друштву, односно другом правном лицу.

Прекршај предузетника

Члан 43.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 41. став 1. и члана 42. став 1. овог закона.

Прекршај физичког лица

Члан 44.

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 41. став 1. и члана 42. став 1. тачка 1) овог закона.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Захтеви за признавање сорте који су поднети до дана ступања на снагу овог закона у складу са Законом о семену („Службени гласник РС”, број 45/05) и Законом о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС”, број 18/05), а по којима поступак није окончан, окончаће се у складу са тим законима.

Члан 46.

Даном ступања на снагу овог закона Регистар сорти пољопривредног биља који је установљен Законом о семену („Службени гласник РС”, број 45/05) и Регистар сорти воћака, винове лозе, хемља и подлога који је установљен Законом о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС”, број 18/05) са свим уписаним подацима наставља да се води као Регистар сорти пољопривредног биља, у складу са овим законом.

Члан 47.

Послове фитосанитарног инспектора могу обављати и лица са високим образовањем другог образовног профила у односу на образовни профил утврђен у члану 36. овог закона, стеченом до дана ступања на снагу овог закона, ако су до дана ступања на снагу овог закона обављали послове фитосанитарног инспектора и ако имају положен стручни испит из области заштите биља.

Члан 48.

Прописи за спровођење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 49.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о семену („Службени гласник РС”, број 45/05) и Закона о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС”, број 18/05), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 50.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о семену („Службени гласник РС”, број 45/05) које се односе на признавање сорти пољопривредног биља и упис у Регистар сорти пољопривредног биља и одредбе Закона о садном материјалу воћака, винове лозе и хмеља („Службени гласник РС”, број 18/05) које се односе на признавање новостворених домаћих сорти и упис у Регистар сорти воћака, винове лозе, хмеља и подлога.

Члан 51.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.